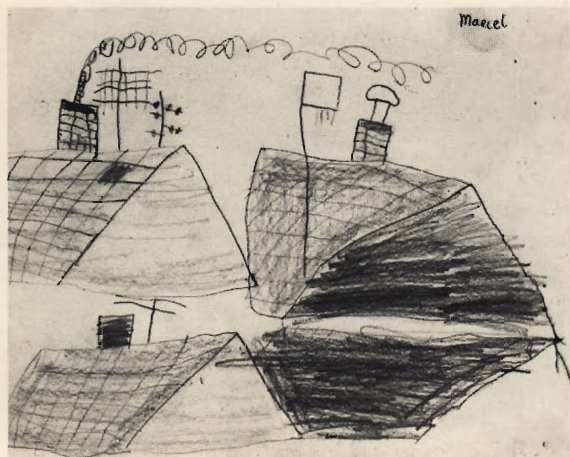

Van boven gezien

De kinderen leren over een hoog standpunt

Op het dak, 5 jaar

Op het dak, 6 jaar

onderwerp

op het dak

techniek

potlood

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

In de lessen 2 van de andere leeftijdsgroepen gaat het om een vrij hoog standpunt, waarbij alles schuin van boven bekeken en afgebeeld wordt. Dit is voor deze leeftijdsgroep nog wat moeilijk en we beginnen daarom met het bewust leren hanteren van het hoge standpunt zelf. Als de kinderen zó tekenen dat je aan de tekening kunt zien waar de kijker (= tekenaar) zich bevindt, dan is het lesdoel bereikt. De kinderen verplaatsen zich in een hoog standpunt, op het dak, en kijken gewoon horizontaal. Juist het gewoon horizontaal kijken is iets waarvan je je eerst bewust moet worden en over dat probleem gaat deze gehele cyclus. Langzaam proberen we bij de kinderen het idee te laten ontstaan dat alles afhankelijk is van hoe je er tegen aan kijkt. Daarnaast spelen ook andere aspecten een rol, met name vorm en verhouding. Doordat je tussen de daken staat gaan die er anders uit zien. Je ziet dan niet de gebruikelijke 'punt' van het vooraanzicht van het dak. Hoe en waar liggen nu de pannen en de dakgoot is de vraag. Voor de jongsten is dat een hele klus, maar het is goed om al vroeg alternatieven te laten ontdekken voor bekende schema's. Het een hangt trouwens samen met het ander; als je het standpunt bewust maakt en wijzigt, krijgt één onderwerp meerdere gedaantes. Dat geldt ook voor de maten van de dingen. Een schoorsteen van zo dichtbij is veel groter dan hij lijkt vanaf de grond!

Opmerking: We gaan er in *Ruimte 2* steeds vanuit dat de probleempjes van *Ruimte 1* bekend zijn: overlappen, voor groot-achter klein e.d. zijn dus niet nieuw meer.

Omdat het gestelde probleem toch nog moeilijk genoeg is, kiezen we bij deze les voor potlood als materiaal.

Begeleiding

De les begint met een korte evaluatie van de resultaten van de vorige les. Toen vlogen we door de lucht en keken we recht omlaag. Nu, moe van het vliegen, gaan we even uitrusten op een dak! We zitten net als een schoorsteenveger (of als zwarte Piet) hoog tussen de daken van de huizen. Hoe zou het er daar uitzien? Wat zie je allemaal als je op het dak bent. De kinderen noemen wat dingen op en het leukste zou zijn om op dit moment daadwerkelijk met de kinderen een hoog standpunt op te zoeken. Liefst een zolderraam, maar in ieder geval de bovenste verdieping. Van daaruit bekijken we wat we zien, maar vooral hoe de dingen er vanaf dit standpunt uitzien. We vragen ons af wat het verschil is met kijken vanaf de straat. We zien de verschillen tussen de daken. Sommige zijn heel dicht bij en andere verder af. Vooraan is alles groter en duidelijker. Achteraan zie je de dingen niet helemaal, ook doordat ze elkaar overlappen.

De grond komt er niet op, we kijken gewoon recht vooruit tussen de daken en de schoorstenen door.

Terug in de klas wordt de tekening dun opgezet met potlood. De leerkracht helpt mee en verbetert; dergelijke vrij rationele problemen vergen gerichte hulp. Als het hele blad vol staat met allerlei daken, liefst in verschillende richtingen, kan de tekening eventueel met kleuroplood afgewerkt worden. Bij de evaluatie is de belangrijkste vraag of je aan de tekening kunt zien van waaruit gekeken is. We kijken of er ook tekeningen aan elkaar passen.

onderwerp

huizen, bomen,
wegen

techniek

waskrijt

formaat

± 32 × 32 cm

Andere opdracht

Dit onderwerp is moeilijker dan het voorgaande. We nemen de kinderen weer mee (nu figuurlijk) naar een hoog standpunt en beschrijven een onderwerp. Bijv. zoals bij de illustratie. Enkele verspreide huizen met tuinen, wegen en spoorrails. Als de dingen niet precies zo getekend worden zoals je ze eigenlijk ziet wanneer je er bovenop kijkt, is dat bij deze leeftijdsgroep niet zo erg. De ruimtelijke plaatsing waarbij het papiervlak als grond-

vlak wordt gebruikt is hier het belangrijkste. Daaruit blijkt immers al het hoge standpunt.

Hoog standpunt, 6 jaar